

عفو بین الملل

اطلاعیه مطبوعاتی

۲۴ تیر ۱۳۹۸

کارزار بی رحمانه حکومت ایران برای اجبار معترضان حجاب اجباری به «اعتراف» تلویزیونی

سازمان عفو بین الملل امروز در بیانیه‌ای اعلام کرد حکومت ایران به دنبال گرفتن «اعترافات» اجباری از بازداشتی‌های معترض به حجاب اجباری است. این سازمان می‌گوید مقام‌های ایرانی با قطع ارتباط این بازداشتی‌ها با دنیای بیرون، حبس انفرادی بلندمدت و تهدید خانواده‌های بازداشت‌شدگان، می‌خواهند آنها را به «اعترافات» تلویزیونی وادار کنند.

عفو بین الملل دست کم شش مورد از این گونه تلاش‌های سازمان یافته را از آغاز سال جاری خورشیدی شناسایی کرده است. در یک مورد، مقام‌ها یکی از مدافعان جوان حقوق زنان را از ۱۱ تا ۲۲ تیر ماه قهرماً ناپدید کردند.

فیلیپ لوتر، مدیر پژوهش‌ها و امور حقوقی در بخش خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین الملل، می‌گوید: «مقام‌ها و مسئولان ایرانی از شکوفایی جنبش حقوق زنان در مبارزه با قانون حجاب اجباری احساس خطر می‌کنند. به همین دلیل برای بی‌اعتبار کردن این فعالان به شگردهای خشنی روی آورده‌اند تا ترس و وحشت را در جامعه القا کنند و دیگران را از پیوستن به این جنبش منصرف کنند.»

او در ادامه می‌افزاید: «این زنان اصلاً نباید بازداشت می‌شدند. اینکه این زنان اکنون شکنجه می‌شوند یا غیرانسانی و تحقیرآمیز با آن‌ها رفتار می‌شود، تا وادار شوند در ویدئوهای تبلیغاتی حکومتی به "مجرم" بودن خود "اعتراف" کرده و کمپین‌های مبارزه با حجاب اجباری را محکوم کنند، منجرکننده است. مقام‌ها و مسئولان باید فوراً و بدون قیدوشرط این زنان را آزاد و تمام اتهامات واردشده به آنان را لغو کنند و از پخش اعترافات اجباری آنها را در رسانه‌های حکومتی خودداری کنند.»

مسئولان اطلاعاتی و امنیتی که هماهنگ کردن اقدامات برای تهیه و تدارک این ویدئوهای تبلیغاتی حکومتی را بر عهده دارند، فعالان حقوق زنان را زیر فشار قرار داده‌اند تا مخالفت خود با حجاب اجباری را تکذیب کنند، کمپین «چهارشنبه‌های سفید» برای مبارزه با قوانین حجاب اجباری را محکوم کنند، و از بابت این که «به دام تحریکات عوامل ضدانقلاب» در خارج کشور افتاده‌اند ابراز «ندامت» کنند.

تازه‌ترین نمونه صبا کردافشاری، مدافع ۲۲ ساله‌ی حقوق زنان، است که در تاریخ ۱۰ تیر بازداشت شد. به گفته‌ی مادرش، راحله احمدی، او را بعد از دستگیری به مدت ۱۱ روز در بازداشتگاه وزرای تهران در سلول انفرادی حبس کرده و زیر فشار دائم گذاشته‌اند تا کمپین «چهارشنبه‌های سفید» را در مقابل دوربین محکوم کند. بازجویان آزادی این فعال حقوق زنان را به موافقت او

با «اعترافات» اجباری مشروط کرده و تهدید کرده بودند که در صورت عدم «همکاری» او، مادرش را نیز بازداشت می‌کنند. ۱۹ تیر، مسئولان تهدیدات خود را عملی کرده و راحله احمدی را هم دستگیر کردند.

مقام‌های ایرانی صبا کردافشاری را روز ۱۱ تیر به مکان نامعلومی منتقل کردند و تا تاریخ ۲۲ تیر که او را به زندان شهر ری بازگرداندند، از افشای سرنوشت و محل نگهداری‌اش به خانواده سرباز زدند. بدین ترتیب صبا کردافشاری ۱۲ روز قربانی جرم ناپدیدسازی قهری شد. او پس از بازگشت به زندان شهر ری اطلاع داد که در بند دو الف زندان اوین که زیر نظر سپاه پاسداران است نگهداری می‌شده است و در این دوران برای دادن «اعترافات» اجباری مجدداً تحت فشار قرار گرفته است.

در یک مورد دیگر، یاسمن آریانی، مدافع ۲۴ ساله‌ی حقوق زنان، ۲۱ فروردین توسط مأموران امنیتی در منزل مسکونی‌اش در تهران دستگیر شد. مادر او، منیره عربشاهی، نیز روز بعد، به هنگام مراجعه به بازداشتگاه وزرای تهران برای کسب اطلاع در خصوص محل نگهداری دخترش، بازداشت شد.

عفو بین‌الملل مطلع شده است که مأموران امنیتی، در مدت ۹ روزی که یاسمن آریانی را در سلول انفرادی نگه داشته بودند، این زندانی را از جمله به این تهدید کرده‌اند که پدر و خواهرش را هم بازداشت می‌کنند، مگر این که با حضور در مقابل دوربین و ابراز «ندامت» از فرستادن ویدئو برای کمپین «چهارشنبه‌های سفید» موافقت کند. همچنین، با طعنه و به نادرستی گفته‌اند که دیگر کسی در بیرون پی‌گیر وضعیت او نیست.

۲۹ فروردین، یاسمن آریانی و منیره عربشاهی را، بدون ارائه‌ی توضیحی، از بازداشتگاه وزرا سوار یک خودروی ون کرده و به مکان نامعلومی در تهران منتقل کرده‌اند. یاسمن آریانی و منیره عربشاهی به محض پیاده شدن از خودرو با یک گروه فیلم‌برداری از سازمان صدا و سیما مواجه شدند که، بدون رضایت‌شان، از آن‌ها فیلم می‌گرفت. یاسمن آریانی و منیره عربشاهی را بعد از آن برای «مصاحبه» با صدا و سیما به اتاقی بردند و در واکنش به اعتراض‌شان، به آن‌ها گفته شد که چاره‌ای جز جواب دادن به سؤال‌ها ندارند.

در فروردین ماه ۱۳۹۸، مسئولان ایرانی همچنین زرین بادپا، مادر سالمند مسیح علی‌نژاد (روزنامه‌نگار ایرانی ساکن آمریکا و پایه‌گذار کمپین «چهارشنبه‌های سفید») را برای بازجویی احضار کردند. مادر مسیح علی‌نژاد به مدت دو ساعت در مورد فعالیت‌های دخترش مورد استنطاق قرار گرفت، در حالی که از این جلسه‌ی بازجویی فیلم‌برداری می‌شد. عفو بین‌الملل نگران آن است که مقام‌ها و مسئولان ایرانی، با توجه به سابقه‌ی طولانی‌شان در دست زدن به این‌گونه آزارها و اذیت‌ها، از اظهاراتی که زرین بادپا به اجبار کرده در ویدئوهای تبلیغاتی آتی‌شان بهره‌برداری کنند.

فیلیپ لوتر می‌گوید: «مقام‌ها و مسئولان ایرانی نباید در این توهم باشند که ماهیت اجباری و بی‌رحمانه‌ی این «اعترافات» ویدئویی که از مدافعان حقوق زنان و خانواده‌هایشان گرفته‌اند از نظرها دور می‌ماند. تمام تشکیلات و نهادی حکومتی که در تهیه و پخش این ویدئوهای «اعتراف» درگیر هستند مشترکاً در نقض حقوق انسانی این زنان و خانواده‌هایشان مسئول‌اند.»

به گفته‌ی او، «مقام‌ها و مسئولان ایرانی نمی‌توانند با اتکا به این شگردهای تبلیغاتی بی‌شرمانه این حقیقت را کتمان کنند که زنان در ایران به شکل روزافزونی به دفاع از حقوق خود بر می‌خیزند، تا خودشان انتخاب کنند که در مکان‌های عمومی حجاب داشته

باشند یا نه. مقام‌ها و مسئولان ایران باید از مجرم قلمداد کردن مدافعان حقوق زنان دست بردارند و قانون حجاب اجباری را ملغا کنند.»

اطلاعات تکمیلی

کمپین «چهارشنبه‌های سفید» یک پلتفرم مجازی فراهم آورده است تا زنان از داخل ایران پیام‌های ویدئویی خود در مخالفت با حجاب اجباری را به اشتراک بگذارند؛ محتوای این ویدئوها شامل قدم زدن این زنان بدون روسری در مکان‌های عمومی و حرف زدن از امید و آرزوهایشان برای احقاق حقوق زنان در ایران است.

بر اساس اطلاعاتی که به دست عفو بین‌الملل رسیده، در حال حاضر، دست کم هشت فعال حقوق زنان به دلیل فعالیت در مخالفت با حجاب اجباری و در ارتباط با کمپین «چهارشنبه‌های سفید» در بازداشت به سر می‌برند: یاسمن آریانی و مادرش منیره عربشاهی، صبا کردافشاری و مادرش راحله احمدی، مژگان کشاورز، فرشته دیدنی و دو زن دیگر که عفو بین‌الملل هنوز از اسامی آن‌ها مطلع نشده است. این زنان با اتهاماتی از قبیل «فراهم نمودن موجبات فساد و فحشا»، «تبلیغ علیه نظام» و «اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی» روبه‌رو شده‌اند.

در ایران، مجازاتی زنانه که بدون حجاب در مکان‌های عمومی ظاهر می‌شوند شامل بازداشت، حبس، شلاق یا جریمه‌ی نقدی است. قانون حجاب اجباری ناقض مجموعه‌ی وسیعی از حقوق انسانی، از جمله حق برابری، حق حفظ حریم شخصی و حق آزادی بیان و عقیده است. قانون حجاب اجباری زنان و دختران را تحقیر و آنان را از منزلت انسانی و عزت نفس‌شان تهی می‌کند.